

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

МАУП

Кафедра іноземної філології та перекладу

Затверджую:

Директор ННІПСН

_____ Раєвська Я.М.

“ 29 ” _____ серпня _____ 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри

Іноземної філології та перекладу

Протокол № 1 від .29.08.2024 р.

Завідувач кафедри _____ І. С. Бахов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Переклад науково-технічної літератури

спеціальності: _____ 035 Філологія _____
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня _____ перший (бакалаврський) рівень
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: _____ 035 Філологія _____
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації: 035.041 Германські мови і літератури (переклад
включно), перша англійська
(за наявності) _____ (назва спеціалізації)

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни: Бахов Іван Степанович , доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу.

Викладач: Бахов Іван Степанович , доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу.

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу
Протокол № 1 від 29.08.2024 р.

Завідувач кафедри _____ І. С. Бахов
(підпис)

Силябус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
035 Філологія
(назва освітньої програми)
29.08.2024р.

Керівник (гарант) освітньої програми _____
(підпис)

Силябус перевірено
(дата)

Заступник директора _____ Т.В. Нич
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу**

Назва дисципліни	Переклад науково-технічної літератури
Викладач (-і)	Бахов Іван Степанович
Портфоліо викладача (-ів)	Доктор педагогічних наук, професор
Контактний тел.	066-516-62-92
E-mail:	bakhov.ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/imvsn/kafedra-inozemnih-mov/robochi-navchalni-programi2.html
Консультації	п'ятниця, 08:30 - 09:50

1. Коротка анотація до дисципліни.

Курс передбачає роботу, зі всіма аспектами мови, оскільки самим складним є переклад зв'язного тексту, в процесі якого необхідно одночасно вирішувати цілий комплекс завдань. Основну увагу слід зосереджувати на формуванні у студентів послідовності дій в процесі перекладу та вмінні використовувати синтаксичні зв'язки та загальний контекст найбільш правильного способу передачі думок оригіналу засобами української мови.

Мета: розкрити особливості перекладу науково-технічної літератури та підготувати студентів до опрацювання такого виду літератури.

Завдання:

- Навчити читати та перекладати оригінальну науково-технічну літературу англійською мовою з мінімальним використанням словника.
- Сформувати у студентів загальне уявлення про те, які знання та вміння необхідні для того, щоб навчитися читати і перекладати науково-технічну літературу, та сформувати загальне уявлення про ті конкретні завдання, які необхідно вирішувати в процесі перекладу технічних текстів, та про ті складнощі, які виникають під час перекладу текстів такого змісту.
- Навчати студентів визначати значення незнайомих слів з контексту та за їх словотворчою формою.
- Навчати прийомам перекладу термінів.
- Формувати вміння визначати потрібне значення багатозначних граматичних форм та службових слів, та знати спеціальні прийоми перекладу деяких форм та конструкцій, пов'язаних з перебудовою речення.

Розвивати навички дотримання правильної послідовності дій під час перекладу та вміння перекладати складні за будовою речення.

Академічна доброчесність. У своїй діяльності з реалізації державної політики у сфері якості освіти дотримуватись зазначених в «Кодексі академічної доброчесності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти» основних принципів та фундаментальних цінностей академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

3. Формат курсу: очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

У результаті вивчення дисципліни бакалавр повинен набути такі компетентності:

Загальні компетентності

1. Соціокультурна компетентність:

- розуміти роль культури, науки в розвитку цивілізації, їх співвідношення і пов'язаних з ними сучасних соціальних і етичних проблем, цінності наукової раціональності та її історичних типів, знати структуру, форми і методи наукового пізнання, їх еволюцію;
- знати форми і типи культур, основні культурно-історичні світові центри і регіони, закономірності їх функціонування і розвитку, знати історію культури України, її місце в світовій культурі і цивілізації;
- бути обізнаним у найважливіших галузях і етапах розвитку гуманітарного і соціально-економічного знання, основних наукових школах, напрямках, концепціях, джерелах гуманітарного знання і видах роботи з ними; вміти аналізувати в загальних рисах основні економічні події в своїй країні і за її межами, знаходити і використовувати інформацію, необхідну для орієнтування в основних поточних проблемах економіки; знати права і свободи людини і громадянина, вміти їх реалізувати у різних сферах життя, знати Конституцію України
- мати уявлення про наукові, філософські і релігійні картини світу, сутність призначення і сенс життя людини, про різноманітність людського пізнання, співвідношення істини і помилки, безвір'я і віри, раціонального та ірраціонального в людській уяві, особливості функціонування знання в сучасному суспільстві, про естетичні цінності, їх значення в творчості і повсякденному житті, вміти орієнтуватися в них; сприймати і розуміти різні жанри мистецтва (художню літературу, живопис, музику).

2. Інформаційна компетентність:

- вміти користуватися сучасними інформаційними технологіями; вільно орієнтуватися у стрімкому потоці наукової інформації, вести особистий науковий пошук за допомогою різних інформаційних систем; вміти користуватися електронними носіями для ведення навчальної документації середньої та старшої школи; бути обізнаним та вміти вільно користуватися інформаційними системами: бібліотеками, каталогами, архівами, локальними та глобальними мережами для ефективного пошуку та структурування інформації.

3. Комунікативна компетентність:

-знаходити засоби виражати особисте ставлення учителя-гуманіста до культурно-естетичних проблем; - вміти виражати і обґрунтовувати свою позицію з питань, які стосуються до історичного минулого; сензитивність до можливостей адаптації матеріалу відповідно до умов загальноосвітніх навчальних закладів; уміння застосовувати різні методичні ситуації в залежності від навчального контексту;

- уміти в практичній діяльності застосовувати знання етикету і дотримання етики ділового спілкування; вільно володіти українською мовою як державною і як мовою професійного та повсякденного спілкування з учнями, іноземними мовами; використовувати вербальні і позамовні засоби комунікації, техніки взаємодії в комунікаційних актах зі школярами, батьками, колегами, адміністрацією школи.

Фахові компетентності

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

- здатність використовувати в професійній діяльності технічного перекладача знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;
- здатність вільно на професійному рівні використовувати англійську мову в письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах для здійснення технічного перекладу;
- здатність здійснювати галузевий переклад з англійської мови на українську у сфері металургії, машинобудування, економіки підприємств та менеджменту;
- здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань технічного перекладу;

5. Тривалість курсу. На вивчення навчальної дисципліни відведено 90 годин / 1 кредит ECTS.

6. Статус дисципліни: *обов'язкова*

7. Пререквізити: Курс «Переклад науково-технічної літератури» тісно пов'язаний із проблематикою інших дисциплін, знання яких необхідно здобувачам для вивчення курсу.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	П	С.Р.	Усього
Модуль 1. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЛЕКСИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ.			
Тема 1. Способи перекладу лексичних одиниць. Перекладацькі лексичні трансформації при перекладі науково-	4	4	8
Тема 2. Науково-технічні терміни та труднощі їх	4	6	10
Тема 3. Переклад складних термінів.	4	4	8
Тема 4. Жанрово-стилістичні проблеми науково-технічного	4	4	8

Тема 5. Переклад слів-реалій, назв, власних імен, іншомовних слів та передача аббревіатур, ініціалів імен і умовних позначок у науково-технічному перекладі.	4	6	10
Разом за змістовим модулем 1	20	24	44
Модуль 2. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ГРАМАТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ.			
Тема 1. Морфологічні труднощі перекладу.	4	4	8
Тема 2. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу. Переклад підмета та присудка. Переклад додатка та обставин. Переклад означення.	8	4	12
Тема 3. Передача значень синтаксичних конструкцій.	4	4	8
Разом за змістовим модулем 2	16	12	28
Усього годин	36	36	72

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЛЕКСИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ.		
1	Способи перекладу лексичних одиниць. Перекладацькі лексичні трансформації при перекладі науково-технічних текстів. Переклад тексту	4
2	Науково-технічні терміни та труднощі їх перекладу. Опрацювання тексту “Computer Science” та лексичного матеріалу до теми “Computers and Office Equipment”.	4
3	Переклад складних термінів. Опрацювання тексту “Economics” та лексичного матеріалу.	4
4	Жанрово-стилістичні проблеми науково-технічного перекладу. Опрацювання тексту “Engineering” та лексичного матеріалу.	4
5	Переклад слів-реалій, назв, власних імен, іншомовних слів та передача аббревіатур, ініціалів імен і умовних позначок у науково-технічному перекладі.	4
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ГРАМАТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ.		
6	Морфологічні труднощі перекладу.	4
7	Граматичні проблеми науково-технічного перекладу. Переклад підмета та присудка.	4
8	Граматичні проблеми науково-технічного перекладу. Переклад додатка та обставин.	2
9	Граматичні проблеми науково-технічного перекладу. Переклад означення	2
1	Передача значень синтаксичних конструкцій	4
УСЬОГО		36

Самостійна робота

з/п	№	Назва теми	Кількість годин
	1	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЛЕКСИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ. Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англомовної технічної літератури. – Вінниця, 2006 Тема “Electrical and Electronic Consumer Equipment”, переклад тексту 9 (ст. 24) та тексту 10 (ст. 25 – 25), перекладацький аналіз текстів, опрацювання лексичного матеріалу, укладання глосарію термінів сфери	12
		Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англомовної технічної літератури. – Вінниця, 2006 Тема “Computers and Office Equipment”, переклад тексту 9 (ст. 51) та тексту 10 (ст. 53), перекладацький аналіз текстів, опрацювання лексичного матеріалу, укладання глосарію комп’ютерних термінів.	12
	2	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ГРАМАТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англомовної технічної літератури. – Вінниця, 2006 Тема “Communication Equipment”, переклад тексту 8 (ст. 241) та тексту 10 (ст. 123), перекладацький аналіз текстів, опрацювання лексичного матеріалу, укладання глосарію термінів сфери комунікацій.	12
		Разом	36

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЛЕКСИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО- ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ.

Тема 1. Способи перекладу лексичних одиниць. Перекладацькі лексичні трансформації при перекладі науково-технічних текстів.

Тема 2. Науково-технічні терміни та труднощі їх перекладу.

Тема 3. Переклад складних термінів.

Тема 4. Жанрово-стилістичні проблеми науково-технічного перекладу.

Тема 5. Переклад слів-реалій, назв, власних імен, іншомовних слів та передача аббревіатур, ініціалів імен і умовних позначок у науково- технічному перекладі.

СР - Виконання самостійної роботи.

КМР1 - Написання модульної контрольної роботи.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ГРАМАТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ

Тема 1. Морфологічні труднощі перекладу.

Тема 2. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу. Переклад підмета та присудка. Переклад додатка та обставин. Переклад означення.

Тема 3. Передача значень синтаксичних конструкцій.

СР - Виконання самостійної роботи.

КМР1 - Написання модульної контрольної роботи.

10. Політика курсу:

- Відвідування занять є обов'язковою складовою оцінювання, за яку нараховуються бали;
- Усі завдання курсу повинні бути виконані та подані своєчасно;
- Порушення термінів без поважних виправдань призводить до зниження оцінки (75% від можливої максимальної кількості балів);
- Отримати додатковий кредит за пропущені заняття можна під час виконання індивідуальних завдань за консультацією викладача;
- Курс передбачає засвоєння та дотримання принципів академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах;
- Доповіді та презентації мають бути оригінальними та виконаними самостійно, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела.

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як проблемні лекції, лекції-візуалізації.

Проблемна лекція забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу студентів до найбільш важливих проблематичних питань з відповідної теми, визначаючи у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу та спонукаючи слухачів до критичного та самостійного мислення, до осмислення всіх наявних аргументів «за» та «проти», до формування та обґрунтування власної позиції.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу за допомогою технічних засобів навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-от: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, виступи з опонуванням, групові проекти та кейс-завдання, а також ігрові командні змагання (TGT).

Студенти опрацьовують інформацію та проводять наукові дослідження самостійно, у свій вільний час, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернет і бібліотек (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних ситуаціях, пов'язаних з проведенням наукових досліджень, апробацією та публікацією їх результатів, підготовкою, виконанням і захистом магістерських робіт.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності аспіранта	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	12	12
Відвідування семінарських занять	1	1	1	9	9
Робота на семінарському занятті	10	1	10	9	90
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом	-		44	-	151
Максимальна кількість балів:					225
225:100=2,25. Бакалавр набрав X балів; Розрахунок: X:2,25 = загальна кількість балів.					-

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота бакалаврів передбачає:

I. Підготовку до практичних занять:

Пошук додаткових джерел інформації по темі практичного заняття в друкованому вигляді (монографії, науково-популярні видання, наукові та популярні статті) – в бібліотеках та в електронному вигляді – в мережі INTERNET та на електронних носіях (CD,DVD).

Розширення кола використовуваних джерел: використання науково популярних фільмів, телепередач, аудіо записів, художніх фільмів – з обов'язковим записом на електронні носії та анотуванням щодо змісту і можливостей використання.

Складання конспектів (з дотриманням правил конспектування та чіткими посиланнями на літературу), структурних схем по темі практичного заняття.

II. Опрацювання тих питань теми, що не висвітлювалися в лекціях та не опрацьовувалися на практичних заняттях.

у формі детального конспекту першоджерела чи реферативного повідомлення, що містить аналіз ступеня висвітлення певного питання в підручниках та наукових дослідженнях.

III. Оформлення лабораторно-практичних робіт, особливо теоретичне обґрунтування психічних явищ, що виступають об'єктом дослідження.

Критерії оцінювання самостійної роботи бакалаврів.

Самостійна робота з кожної теми за робочою навчальною програмою оцінюється у сумі в діапазоні від 0 до 10 балів.

- Де 10 балів, це коли робота аспірантом виконана в повному обсязі,
- 9 балів – якщо допускаються незначні помилки,
- 8 балів – якщо робота виконана майже на 90% від загального обсягу,
- 7 балів - обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу,
- 6 балів – коли аспірант виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу,
- 5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу,
- 4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу,
- 3 бали - складає від 20% до 39% від загального обсягу,
- 2 бали - обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу,
- 1 бал - в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу.

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.

Бакалаврам пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- Із вибором однієї правильної відповіді;
- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- Завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам'яті;
- Завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- Завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання:

- виконання тестових завдань – максимум 25 балів.
-

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Екзамен.

Навчальні досягнення бакалаврів із дисципліни Переклад науково-технічної літератури оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності бакалаврів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Реферативні дослідження та есе, які виконує бакалавр за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після

завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА (в балах) = результати поточної роботи + результати екзамену.

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю.

1. Аналіз синтаксичної структури простого речення. Порядок слів в англійському реченні.
2. Особливості перекладу інверсії.
3. Особливості перекладу безособових форм дієслова – ing форм
4. Особливості перекладу інфінітивних конструкцій.
5. . Особливості перекладу дієприкметникових зворотів
6. . Специфіка перекладу емпатичних конструкцій.
7. Специфіка перекладу формального підмета.
8. Переклад безособових зворотів.
9. Переклад багатфункціональних слів на мовне оформлення тексту
10. Зміна значень лексичних одиниць науково-технічного англійського тексту при перекладі.
11. .Переклад слів-заміслювачів, функціональних, службових слів та сполучників англійського тексту наукового характеру.

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця, Нова книга, 2004. – 576 с.
2. Коваленко А.Я. Науково-технічний переклад. – Тернопіль, 2001.
3. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Омелянчук О.О. Переклад англійської технічної літератури. Електричне та електронне побутове устаткування. Офісне устаткування. Комунікаційне устаткування. Виробництво та обробка металу. / За редакцією Л.М.Черноватого і В.І.Карабана. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 296 с.

Додаткова:

1. Технічні та галузеві словники та оригінальні тексти англійською мовою.